

HE 34/2020

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi elinkeino-,
liikenne-, ja ympäristökeskusten tieliikenteenohjauksen
ja -hallinnan telematiikkatehtävien ja henkilöstön
siirrosta Intelligent Traffic Management Finland Oy:lle

Liikenne- ja viestintävaliokunta 8.4.2020

Pääasiallinen sisältö

- Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskusten tieliikenteenohjauksen ja -hallinnan telematiikkatehtävien ja henkilöstön siirrosta.
- Esityksen mukaan elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskusten tieliikenteenohjauksen ja -hallinnan telematiikkatehtävät ja niitä suorittava henkilöstö siirtyisivät tieliikenteenohjaus ja – hallintapalvelun tarjoajan, Intelligent Traffic Management Finland Oy:n palvelukseen.
- Esitys liittyy valtion vuoden 2020 kolmanteen lisätalousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.
- Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä elokuuta 2020.
- Hallituksen esitys on valmisteltu yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa.

Tausta

- Liikenneviraston liikenteenohjaus- ja hallintapalvelut muutettiin osakeyhtiömuotoon 1.1.2019.
 - Traffic Management Finland –konserni
- ELY-keskusten liikennevastuualueilla hoidettavat tieliikenteenohjauksen ja -hallinnan telematiikkatehtävät ja tieliikenteenohjauksen ja -hallinnan asiakaspalvelutehtävät sekä niitä hoitava henkilöstö oli tarkoitus siirtää ITM Finland Oy:öön vuoden 2021 alusta alkaen maakuntaudistuksen yhteydessä.
 - Kyseisiin tehtäviin liittyvä omaisuus, liiketoimintakokonaisuus sekä vastuut ja velvoitteet olivat Liikennevirastossa (nykyisin Väylävirasto) ennen yhtiöittämislain voimaantuloa ja ne ovat siirtyneet 1.1.2019 lukien ITM Finland Oy:lle.
- Maakuntaudistuksen jäätyä tuolloin toteutumatta näitä tehtäviä koskevat tehtävät jäivät edelleen ELY-keskusten vastuulle ja henkilöstö ELY-keskusten palvelukseen.
- Nyt käsillä olevassa esityksessä ehdotetaan, että ainoastaan tieliikenteenohjauksen ja -hallinnan telematiikkatehtävät ja niitä suorittava henkilöstö siirtyisivät

Tieliikenteenohjauksen ja -hallinnan telematiikka

- Tieliikenteenohjauksen ja -hallinnan telematiikkatehtävistä säädetään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (1373/2018)
 - Kaakkois-Suomen ELY-keskus hoitaa tienvarsiteknologiaan liittyvät valmistelu-, suunnittelu- ja valvontatehtävät sekä näihin liittyviä puite- ja huoltosopimuksia koskevat asiat (*telematiikkatehtävät*)
- Intelligent Traffic Management Finland Oy saa tehtävänsä toteuttamiseksi tarvitsevansa datan juuri telematiikkainfrastruktuurin avulla.
 - Siirrettäväksi ehdotetut tehtävät ja niitä suorittavat henkilöt liittyvät olennaisesti tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalveluiden liiketoimintakokonaisuuteen
- Liikennetelematiikkahenkilöstö vastaa jo tällä hetkellä Intelligent Traffic Management Finland Oy:n omistaman tieliikenteen telematiikkainfrastruktuurin ylläpidosta ja tienvarsilaitteisiin liittyvistä tietoliikennetehtävistä sekä ELY-keskusten vastuulla olevien investointihankkeisiin liittyvästä liikenteenhallinnan yleissuunnittelun ohjauksesta ja valtakunnallisesta yhdenmukaisuudesta, samoin kuin näiden hankkeiden telematiikan tuottamisesta.
 - Tehtäviä hoitavat henkilöt työskentelevät ja saavat palkkansa tällä hetkellä ELY-keskuksessa ja heidän työtehtävänsä muodostuvat jo tällä hetkellä kokonaan ITM Finland Oy:lle kirjallisella toimeksiantosopimuksella suoritettavasta työstä
 - Nykyjärjestely on tavanomaisesta poikkeava ja monimutkainen

Esityksen keskeiset ehdotukset

1.

- Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen hoitamat tieliikenteenohjauksen ja -hallinnan telematiikkatehtävät ja niistä vastaava henkilöstö siirrettäisiin tieliikenteenohjaus ja -hallintapalveluntarjoajalle, Intelligent Traffic Management Finland Oy:lle.

2.

- Henkilöstön palkkaamiseen varatut määrärahat sekä siirtoon liittyvät muut määrärahat olisi tarkoitus siirtää työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalta liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalle Väyläviraston perusväylänpidon käytettäväksi kyseisten palveluiden ostoihin.

3.

- ELY-keskuksia koskevan valtioneuvoston asetusta (1373/2018) muutettaisiin.
 - Kyseisestä asetuksesta kumottaisiin tieliikenteenohjauksen ja -hallinnan telematiikkatehtäviä koskeva säännös.

Taloudelliset vaikutukset

- Siirtyväksi ehdotetun henkilöstön palkkaamiseen varatut määrärahat 504 000 euroa /vuosi menevät tällä hetkellä työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan toimintamenomomentilta.
- Siirron jälkeen näiden henkilöiden palkkakustannukset ja muut kustannukset tulisivat yhtiön kannettaviksi.
 - Väylävirasto maksaisi sopimuskorvauksen lähtökohtaisesti perusväyläpidon momentilta.
- Henkilöstön palkkaamiseen loppuvuodelle 2020 varatut määrärahat 202 000 euroa siirrettäisiin työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan momentilta liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan momentille.
- Vuodesta 2021 alkaen työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan momentilta siirrettäisiin 504 000 euroa liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalle.

Esityksen henkilöstövaikutukset

- Siirtyvä henkilöstö muodostuisi Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen tieliikenteenohjauksen ja -hallinnan telematiikkatehtävistä vastaavista henkilöistä.
- Henkilöstön siirtäminen koskisi ainoastaan tieliikenteenohjauksen ja -hallinnan telematiikkatehtäviä.
- Siirtyvän henkilöstön määrä on 7 HTV:tä.
- Siirtyvä henkilöstö siirtyisi työsopimussuhteeseen ITM Finland Oy:öön.
- Henkilöstön kokonaismäärää ei ole tarkoitus vähentää siirron yhteydessä.
- Siirtyviä tehtäviä hoitavan henkilöstön olisi tarkoitus jäädä nykyisille työssäkäyntialueilleen.

Esityksen henkilöstövaikutukset

- Työntekijöihin ja palvelussuhteen ehtoihin sovellettaisiin, mitä laissa säädetään tai sen nojalla säädetään tai määrätään ja mitä yhtiötä sitovassa työehtosopimuksessa ja työsopimuksessa sovitaan.
- Henkilöstö siirtyisi yhtiöittämisessä julkisten alojen eläkelain (81/2016) mukaisesta järjestelmästä yksityisen alan työeläkejärjestelmän piiriin.
- Periaatteena on, että muutoksen jälkeen Kaakkois-Suomen ELY-keskuksesta osakeyhtiöön siirtyvän henkilöstön eläketurva vastaisi sitä nykyistä ansaittua eläketurvaa, joka henkilöllä valtiolla on eläkeiän, valtion peruseläkkeen suuruuden ja lisäeläkekattumisen suhteen.
 - Tuleva eläkekattuma olisi siten henkilöstöllä sama sekä valtion että yksityisessä eläkejärjestelmässä.
 - Henkilöstön edellä kuvatun mukaisen eläketurvan tason säilyttämiseksi osakeyhtiö ottaisi erillisen lisäeläkevakuutuksen.
- Muutoksessa noudatetaan hyvää henkilöstöpolitiikkaa.

Kiitos